



**Euroopan unionin
neuvosto**

**Bryssel, 30. syyskuuta 2019
(OR. en)**

12416/19

**EF 278
ECOFIN 819
DROIPEN 141
CRIMORG 127**

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Eteneminen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien strategisten prioriteettien käsittelyssä – Puheenjohtajavaltion asiakirja

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena edellä mainittu puheenjohtajavaltion asiakirja 10. lokakuuta 2019 kokoontuvaa neuvoston (ECOFIN) istuntoa varten.

Eteneminen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien strategisten prioriteettien käsittelyssä

Puheenjohtajavaltion asiakirja

Taustatietoa

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunta (AML/CFT) on Euroopan unionille tärkeä prioriteetti. Neuvosto laati joulukuussa 2018 lyhyen aikavälin muita kuin lainsäädäntötoimia koskevan toimintasuunnitelman, jota se edelleen seuraa säännöllisesti. Osana toimintasuunnitelmaa neuvosto kehotti komissiota suorittamaan jälkikäteisarvioinnin viimeaikaisista väitetyistä rahanpesutapauksista, joissa on ollut mukana EU:n luottolaitoksia. Komissio julkaisi heinäkuussa 2019 tiedonannon ja neljä kertomusta sekä jälkikäteisarvioinnin, joissa luodaan katsaus nykyisiin haasteisiin (asiakirjat 11514/19, 11516/19, 11517/19, 11518/19, 11519/19).

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyvät avoimet kysymykset

Asiaa koskevaa oikeudellista kehystä on merkittävästi parannettu viime vuosina. Esimerkkejä tästä ovat viides rahanpesunvastainen direktiivi, viides vakavaraisuusdirektiivi ja vuonna 2020 täytäntöön pantavien Euroopan valvontaviranomaisten perustamisesta annettujen asetusten tarkistaminen. Komissio otti kuitenkin jälkikäteisarvioinnissa ja rahanpesun selvittelykeskuksen kertomuksessa esiin useita seikkoja, jotka todennäköisesti edelleen heikentävät AML/CFT-kehysten toimivuutta:

- eriytetty täytäntöönpano ja laaja kansallinen harkintavalta pankkien ja muiden ilmoitusvelvollisten velvoitteiden määrittelyssä;
- AML/CFT-toimista vastaavien eri viranomaisten ja elinten erilainen toimivalta, tehtävät ja valtuudet;
- merkittävät erot seuraamusten luonteessa, määrässä ja soveltamisessa unionin sisällä;
- valvonnan ja valvontavastuun epäselvyys rajatylittävissä toimitissa (kokonaisvaltainen ulottuvuus pitkälti kehittämättä);

- riittämätön yhteistyö AML/CFT-valvojien, toiminnan vakauden valvojien, rahanpesun selvittelykeskusten ja lainvalvontaviranomaisten välillä, myös kolmansissa maissa;
- rahanpesun selvittelykeskusten riittämätön koordinointi ja tuki niiden suorittaessa yleisiä tehtäviään, yhteiset analyysit mukaan lukien.

Toimien eteneminen

Puheenjohtajavaltio pitää AML/CFT-toimia keskeisinä ja toivoo neuvoston asettavan strategisia prioriteettejä, jotka ohjaavat komission pitkän aikavälin toimia tällä alalla. Tämä vastaa myös Eurooppa-neuvostossa hyväksyttyä "*EU:n strategista ohjelmaa 2019–2024*" (asiakirja EUCO 9/19), jossa kehoitetaan yhteistyön ja tiedonvaihdon parantamiseen terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjunnassa.

Jatkossa on arvioitava, missä määrin kehykseen viime aikoina tehdyt muutokset vastaavat komission kertomuksessa esille otettuihin rakenteellisiin kysymyksiin. Lisäksi jäsenvaltioiden on pohdittava mahdollisten tulevien toimien laajuutta, keinoja oikeudellisen kehyksen laajemmaksi yhdenmukaistamiseksi ja mahdollisia aloitteita tehokkaan valvonnan varmistamiseksi kaikkialla unionissa sekä eri viranomaisten saumattoman yhteistyön sekä rahanpesun selvittelykeskusten tehokkaamman yhteistyön varmistamiseksi.

Tältä pohjalta ja neuvoston päätelmien 5. joulukuuta tapahtuvaa hyväksymistä silmällä pitäen puheenjohtajavaltio pyytää ministereitä keskustelemaan seuraavista kysymyksistä:

1. Mikä olisi tulevien uudistusten **sopivin laajuus**? Koskisivatko uudistukset vain rahoitusalaan / jotakin alasektoreita (esim. pankkeja, investointiyrityksiä, maksulaitoksia, vakuutusyhtiöitä)? Tarvitaanko muilla kuin rahoitusosalalla erillistä AML/CFT-toimintamallia?
2. Kansallisessa täytäntöönpanossa on tällä hetkellä suuria eroja, ja tämä heikentää AML/CFT-kehystä. Miten tähän olisi puututtava? Mitkä AML/CFT:n osa-alueet hyötyisivät eniten **asetukseen perustuvasta laajemmasta yhdenmukaistamisesta**?

3. Miten riittämättömään valvontaan liittyviin kysymyksiin olisi puututtava? Onko **uuden EU-elimien** perustaminen asianmukainen keino edetä, vai onko jokin nykyisistä elimistä paras vaihtoehto? Mitä tehtäviä tällaiselle elimelle voitaisiin osoittaa, ja mikä olisi sopiva hallinnointimalli?

 4. Miten asiaankuuluvien AML/CFT-toimiin osallistuvien (EU:n, jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden) viranomaisten ja elinten **tehokas yhteistyö** voitaisiin varmistaa? Voitaisiinko rahanpesun selvittelykeskusten kanssa ja niiden kesken tehtävään yhteistyöhön liittyviä kysymyksiä käsitellä perustamalla koordinointi- ja tukimekanismi?
-